

622

ผลกระทบต่อประเทศไทยจากอนุสัญญาโรม ค.ศ. 1952
ว่าด้วยความเสียหายซึ่งอากาศยานต่างประเทศก่อให้เกิดขึ้นแก่บุคคลที่สามบนผิวพื้น

นางสาว ศรีนดา เกียรติยศเจริญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-634-478-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1 19020104

THE IMPACT OF ROME CONVENTION 1952
ON DAMAGE CAUSED BY FOREIGN AIRCRAFT
TO THIRD PARTIES ON THE SURFACE ON THAILAND

Miss Sarinda Kiattiyoscharoen

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Law

Department of Law

Graduate School

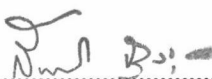
Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-634-478-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลกระทบต่อประเทศไทยจากอนุสัญญาโรม ค.ศ. 1952 ว่าด้วยความเสียหาย
ซึ่งอากาศยานต่างประเทศก่อให้เกิดขึ้นแก่บุคคลที่สามบนผิวพื้น
โดย นางสาวศรินดา เกียรติยศเจริญ
ภาควิชา นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.สรจักร เกษมสุวรรณ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ กงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพานิต เกียรติยศเจริญ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.สรจักร เกษมสุวรรณ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุชม สุภนิตย์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.พรชัย ด่านวิวัฒน์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ชัยศักดิ์ อังสุวรรณ)

ศรินดา เกียรติยศเจริญ : ผลกระทบต่อประเทศไทยจากอนุสัญญาโรม ค.ศ. 1952 ว่าด้วยความเสียหายซึ่งอากาศยานต่างประเทศก่อให้เกิดขึ้นแก่บุคคลที่สามบนผิวพื้น (THE IMPACT OF ROME CONVENTION 1952 ON DAMAGE CAUSED BY FOREIGN AIRCRAFT TO THIRD PARTIES ON THE SURFACE ON THAILAND) อ.ที่ปรึกษา อ.ดร.สรจักร เกษมสุวรรณ, 119 หน้า. ISBN 974-634-478-1

งานวิจัยฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงผลกระทบจากการที่ประเทศไทยมิได้เป็นภาคีของอนุสัญญาโรมว่าด้วยความเสียหายซึ่งอากาศยานต่างประเทศก่อให้เกิดขึ้นแก่บุคคลที่สามบนผิวพื้น ค.ศ. 1952 ซึ่งเป็นอนุสัญญาที่กำหนดให้ผู้ดำเนินการอากาศยานต่างประเทศมีความรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นเพื่อคุ้มครองให้ผู้เสียหายมีสิทธิได้รับค่าสินไหมทดแทนโดยไม่ต้องพิสูจน์ถึงความรับผิดชอบของผู้ดำเนินการฯ และในขณะเดียวกันก็กำหนดให้ผู้เสียหายมีสิทธิได้รับค่าสินไหมทดแทนไม่เกินขอบเขตความรับผิดชอบที่กำหนดไว้ในอนุสัญญา เพื่อเป็นการคุ้มครองสถานะทางการเงินของผู้ดำเนินการฯ รวมทั้งผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นหากประเทศไทยเป็นภาคีของอนุสัญญา ฉบับนี้

ผลการวิจัยพบว่าการที่ประเทศไทยมิได้ให้สัตยาบันเพื่อเป็นภาคีของอนุสัญญาฯ ฉบับนี้ อันทำให้ต้องนำประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาปรับใช้กับความเสียหายที่เกิดขึ้น จะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อประเทศไทย เนื่องจากระบบประกันภัยเพื่อความเสียหายของบุคคลที่สามมีบทบาทช่วยเสริมให้หลักเกณฑ์ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์สามารถคุ้มครองผู้เสียหาย และสถานะทางการเงินของผู้ดำเนินการอากาศยานไทยได้ดียิ่งขึ้น ในทางกลับกันถ้าหากว่าประเทศไทยให้สัตยาบันเพื่อเข้าเป็นภาคีของอนุสัญญาฯ ฉบับนี้แล้ว จะก่อให้เกิดผลกระทบเป็นอย่างมาก เพราะจะทำให้ผู้ดำเนินการอากาศยานไทยต้องมีความรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นทุกกรณีซึ่งไม่เป็นผลดีต่อสถานะทางการเงินของผู้ดำเนินการฯ นอกจากนี้ยังทำให้ผู้เสียหายไม่มีสิทธิได้รับค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าขอบเขตความรับผิดชอบที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาฯ แม้ว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นจะมากกว่าขอบเขตดังกล่าวก็ตาม

ภาควิชา นิติศาสตร์
สาขาวิชา นิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิสิต ศรินดา เกียรติยศเจริญ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา สรจักร
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C570769 : MAJOR LAW
KEY WORD: DAMAGE / FOREIGN AIRCRAFT / SURFACE

SARINDA KIATTIYOSCHAROEN : THE IMPACT OF ROME CONVENTION 1952
ON DAMAGE CAUSED BY FOREIGN AIRCRAFT TO THIRD PARTIES ON THE SURFACE
ON THAILAND. THESIS ADVISOR : SORAJAK KASEMSUVAN, Ph.D. 119 pp.
ISBN 974-634-478-1

The objective of this research is to study the impact of the Rome Convention 1952 on Damage Caused by Foreign Aircraft to Third Parties on the surface which provides that an operator of foreign aircraft shall have a strict but limited liability and the injured party is relinquished from a burden of proof and at the same time to protect the financial status of the operator.

As Thailand is a signatory but has not ratified this Convention so when any damages occur, the applicable law shall be the Civil and Commercial Code. This, however, should not effect Thailand since the third party insurance will help to protect both the injured party and the operator's financial Status. On the other hand, if Thailand ratifies this Convention, strict liability will apply in every case and will certainly effect a great deal on the operator's financial status. Moreover, the injured party will have no chance to get more compensation than the limit that is determined in the Convention though the damage could be much greater.

ภาควิชา.....นิติศาสตร์.....

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์.....

ปีการศึกษา.....2538.....

ลายมือชื่อนิติ.....ศรัณดา เกียรติยศชาโรน.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....ศรัณดา เกียรติยศชาโรน.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้คงสำเร็จลุล่วงไปไม่ได้หากไม่ได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ อาจารย์ ดร.สรจักร เกษมสุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ แก่ผู้เขียนมาโดยตลอด รวมทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพนิต เกิดสมเกียรติ ที่ได้กรุณารับเป็นประธาน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์สุขุม สุภณิตย์ อาจารย์ ดร.พรชัย ด้านวิวัฒน์ และ อาจารย์ชัยศักดิ์ อังคสุวรรณ ที่ได้กรุณารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อีกทั้งยังได้กรุณาให้ คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์แก่ผู้เขียน จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ ลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบคุณคุณอาทิตย์ เกียรติศิริโรจน์ และคุณพรชญา ลัทธวรรณ รวมทั้งเพื่อนและพี่น้องทุกคนที่ให้อกำลังใจ และให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ แก่ผู้เขียน

ท้ายนี้ผู้เขียนใคร่ขอกราบขอบพระคุณ บิดา - มารดา ซึ่งให้ความสนับสนุนในด้านการเงิน และให้อกำลังใจแก่ผู้เขียนเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

ศรินดา เกียรติยศเจริญ

พฤษภาคม 2539

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ

บทที่

1. บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
3. ขอบเขตของการวิจัย.....	4
4. สมมติฐาน.....	5
5. วิธีการดำเนินการวิจัย.....	5
6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	5
2. ภูมิหลังของอนุสัญญาโรม ค.ศ. 1952.....	7
1. ความจำเป็นที่จะต้องมีหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยความรับผิดชอบใน ความเสียหายซึ่งอากาศยานต่างประเทศก่อให้เกิดขึ้นแก่บุคคลที่สามบนผิวพื้น... ..	7
2. ภูมิหลังของอนุสัญญาโรม ค.ศ. 1952.....	9
3. วิวัฒนาการของอนุสัญญาโรม ค.ศ. 1952.....	13

	หน้า
3.1 อนุสัญญาว่าด้วยการวางระเบียบบางประการเกี่ยวกับความเสียหายซึ่ง อากาศยานก่อให้เกิดขึ้นแก่บุคคลที่สามบนผิวพื้น ค.ศ. 1933.....	13
3.2 พิธีสารบริสเซล ค.ศ. 1938.....	17
3.3 อนุสัญญาว่าด้วยความเสียหายซึ่งอากาศยานต่างประเทศก่อให้เกิดขึ้นแก่ บุคคลที่สามบนผิวพื้น ค.ศ. 1952.....	19
3.4 พิธีสารมอนทรีออล ค.ศ. 1978.....	20
3. หลักการของอนุสัญญาโรม ค.ศ. 1952.....	26
1. หลักแห่งความรับผิด.....	26
1.1 ลักษณะของความเสียหาย.....	26
1.2 ผู้เสียหาย.....	29
1.3 บุคคลผู้ต้องรับผิด.....	31
1.4 ข้อยกเว้นความรับผิด.....	33
2. ขอบเขตแห่งความรับผิด.....	34
2.1 ข้อยกักัดความรับผิด.....	35
2.2 กรณีความเสียหายเกินกว่าขอบเขตความรับผิด.....	37
2.3 กรณีบุคคลหลายคนต้องรับผิดร่วมกัน.....	39
2.4 กรณีที่ต้องรับผิดอย่างไม่จำกัด.....	40
3. หลักประกันสำหรับความรับผิดของผู้ดำเนินการ.....	42
3.1 การเอาประกันภัย.....	43
3.2 หลักประกันแทนการเอาประกันภัย.....	44
4. ศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีและระยะเวลาในการฟ้องคดี.....	45
4.1 ระยะเวลาในการนำคดีขึ้นสู่การพิจารณา.....	45
4.2 ศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี.....	45
4.3 การบังคับคดีตามคำพิพากษา.....	46

	หน้า
4. อนุสัญญาโรม ค.ศ. 1952 และประเทศไทย.....	50
1. ผลกระทบจากการที่ประเทศไทยมิได้เป็นภาคีของอนุสัญญาโรม ค.ศ. 1952.....	50
1.1 การนำประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะละเมิดมาปรับใช้กับ ความเสียหายที่อากาศยานต่างประเทศก่อให้เกิดขึ้นแก่บุคคลที่สามบน ผิวพื้น.....	52
1.1.1 ความรับผิดชอบในความเสียหายที่อากาศยานต่างประเทศก่อให้เกิดขึ้น บนผิวพื้น.....	52
1.1.2 การกำหนดค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายที่อากาศยาน ต่างประเทศก่อให้เกิดขึ้นบนผิวพื้น.....	65
1.1.3 อายุความฟ้องคดีละเมิดเพื่อเรียกค่าเสียหาย.....	66
1.2 ผลกระทบต่อประชาชนผู้ได้รับความเสียหายบนผิวพื้น.....	67
1.2.1 ผลดี.....	67
1.2.2 ผลเสีย.....	68
1.3 ผลกระทบต่อผู้ดำเนินการอากาศยานไทย.....	72
1.3.1 ผลดี.....	72
1.3.2 ผลเสีย.....	73
2. ผลกระทบจากการที่ประเทศไทยเป็นภาคีของอนุสัญญาโรม ค.ศ. 1952.....	73
2.1 ผลกระทบต่อประชาชนผู้ได้รับความเสียหายบนผิวพื้น.....	74
2.1.1 ผลดี.....	74
2.1.2 ผลเสีย.....	75
2.2 ผลกระทบต่อผู้ดำเนินการอากาศยานไทย.....	76
2.2.1 ผลดี.....	76
2.2.2 ผลเสีย.....	76
5. สรุปและข้อเสนอแนะ.....	78

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	87
ภาคผนวก.....	90
ก	91
ข	100
ค	102
ประวัติผู้เขียน.....	119